

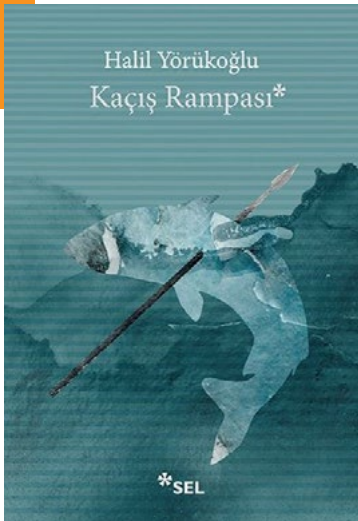
Kaçış Rampası: Susarak konuşan öyküler

Halil Yörükoğlu'nun ilk öykü kitabı 'Kaçış Rampası', Sel Yayıncılık etiketiyle raflardaki yerini aldı. Birbirlerini tematik olarak bütünleyen öykülerden oluşan bu ilk kitap, akıcı ve etkileyici diliyle, yazar ile okurlar arasında uzun soluklu bir ilişkinin başlangıcını ve yazarın daha da sıkı dokunmuş öyküler yazacağını müjdelere nitelikte.

öykü gizem gökgül

Kitabın adından tahmin edilebileceği üzere, öykülerin genel izleği “kaçış”. Ana karakterin hep bir erkek olduğu bu öyküler, erkek olabilme ağrısını/ağırlığını işliyor.

Kaçış Rampası,
Halil Yörükoğlu, 79 syf.,
Sel Yayıncılık, 2020.

Öykü dosyası 2017 Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri’nde “Dikkate Değer” bulunan Halil Yörükoğlu’nun ‘Kaçış Rampası’ adlı ilk öykü kitabı bu kasım ayında Sel Yayıncılık tarafından yayımlandı. Eser, yalın bir dil fakat duygu açısından yoğun bir anlatımla kaleme alınmış on yedi öyküden oluşuyor. İçte dokunan bu öykülerin en dikkat çekici yanlarından biri, yazarın içerik ve biçim arasında kurmayı başardığı denge.

Kitabın adından tahmin edilebileceği üzere, öykülerin genel izleği “kaçış”. Ana karakterin hep bir erkek olduğu bu öyküler, erkek olabilme ağrısını/ağırlığını işliyor. Bir veya birden fazla kadının eşlik ettiği bu erkeklerin öykülerinde, kendini/sevgiyi arayış ve kendinden/hayatından kaçış bir arada yer alıyor. Bu erkeklerin en konuşkanı bile sessiz özünde; abartılı tepkileri, gürültülü cümleleri yok. Anlatmaktan çoktan vazgeçmiş, kendi içine sıkışmış, kendi içinde kendine yer açmaya çalışan iddiasız kişiler. Bu kişiler hayatlarındaki eğreti duruşlarıyla bazen başka biri, başka bir hikâyenin kahramanı olmayı düşünüyor: “Başkalarına ait tarihleri giyiniyorum.” Okur bazen de, kendisini bir hayvanın düşünde veya intikamında ya da siyaset yapmadan politik olabilen bir hikâyede bulabiliyor. Ve “Kaç Hikâye Çıkar Bir Balık Karnından” gibi büyülü gerçekçiliğe göz kırpan ve Bilge Karasu’nun “Avından El Alan” öyküsüyle akraba sayılabilecek masalsi bir öykü de kitabın incileri arasında yer alıyor. Yazarın ilişkileri ve duygularını sade ve samimi bir şekilde ele alış tarzı-naysa, incecik bir melodram bulaşmış.

Yazar da karakterleri gibi küçük harflerle, bağırmadan derdini anlatıyor. Derdi zorlamadığından dili de zorlamıyor. Yazarın tek meselesi, hikâyesini anlatmak. Karşımızda ne bir atölyeden çıkmış izlenimi veren, genel kabul görmüş

Yazar, öykülerinde durum tespitleri, genellemeler veya çıkarımlar yapmıyor; bunu yapmayarak da, kendi kendini açıklayıp okuru saf dışı bırakmıyor.

kalıpların izinde bir kalem var; ne de süslü cümleler, deneysel bir üslup, deyiş bozma, söz oyunları gibi yollara başvurarak farklı bir dil bulma “çabası” ile kendisini metinde çok fazla hissettiren bir “yazar (kimliği)” var. Yazarınki daha ziyade, kendiliğinden gibi duran doğal ve akıcı bir hikâyeleştirme tarzı. Ancak, doğal ve akıcı olmaya çalışırken takılabileceği bir taş olan “sıkıcı olma” halini de başarıyla defediyor, çünkü gündelik konuşma dilini kontrolsüzce veya hoyratça kullanmıyor. Aksine, bazen gündelik dilin içinden birkaç kelimelik derin bir cümle çıkarıp, adeta şapkadan tavşan çıkarmışçasına, okuru şaşırtabiliyor. İşte tam da böylesi anlarda okurunu duygularından vuruyor. Zaten okuma deneyimini de böyle sıradan anların içindeki sıradışıyı görmemize imkân tanıyan eserler anlamlı kılmıyor mu?

Yazar, öykülerinde durum tespitleri, genellemeler veya çıkarımlar yapmıyor; bunu yapmayarak da, kendi kendini açıklayıp okuru saf dışı bırakmıyor. Okurun duygu ve düşünce dünyasına alan açıyor. Hayatın boşluklarını okurla birlikte doldurmayı tercih ediyor; yazarın bir öyküsündeki cümlesiyle ifade edersek: “Belki de ben öyle dışarı çıkınca açtığım boşluktan başkaları da geçecekti.” Öykülerde “Bir derdim var, acı çekiyorum, yalnızım” diye bağırarak kocaman ifadeler, okuru ikna etmek için lafı uzatan fazlalıklar, altı çizilesi veciz sözler veya afili betimlemeler, benzetmeler yok. Yazar, okura karşı aldığı dilsel mesafeyi, sessiz ifadelerine yedirdiği derinlikle aşarak, kurmacada zor bir kıvamı tutturmuş oluyor.

Yazarın kendi ülkesindeyken yazdığı ama başka bir ülkede üzerinde çalışıp son halini verdiği bu öyküler, yazarın bir anlamda (tek sabit) yurdu. Ülkesinden ve dilinden kilometrelerce

Okurun duygu ve düşünce dünyasına alan açıyor. Hayatın boşluklarını okurla birlikte doldurmayı tercih ediyor; yazarın bir öyküsündeki cümlesiyle ifade edersek: “Belki de ben öyle dışarı çıkınca açtığım boşluktan başkaları da geçecekti.”

uzaktayken, bu uzaklığa rağmen ve bu uzaklık sayesinde kendi ana dilinden özgün bir dil çıkarabilmesi, dili yurt edindiğinin bir nevi kanıtı niteliğinde. Eve dönmeye ve evden kaçmaya duyulan özlem de, öykülerindeki hem kendini arayan hem de kendinden kaçan ve bunu yaparken sık sık “sınırları” zorlayan erkek profiliyle örtüşüyor. “İçinde olduğum evler, sokaklar, şehirler yetmiyor.” / “Parmagımla ne kadar kolay sınırları aşmak.”

Birbirlerini tematik olarak bütünleyen öykülerden oluşan bu ilk kitap, akıcı ve etkileyici diliyle, yazar ile okurları arasında uzun soluklu bir ilişkinin başlangıcını ve yazarın daha da sıkı dokunmuş öyküler yazacağını müjdelere nitelikte.

